

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GÜNLÜDÜR

19/03/2026

Sayı :E-75833232-610-7845654

Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/40973

İlgi : 02.03.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1808753 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, İstanbul Milletvekili Sayın M.Satuk Buğra KAVUNCU tarafından tevcih edilen 7/40973 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:C1372EBB-A8AF-4719-B446-7BE7B5AD797B

Belge Doğrulama Adresi:<https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :03122016100

Bilgi için:soruonergesi@sanayi.gov.tr

Faks:03122016103

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN M. SATUK BUĞRA KAVUNCU'NUN
7/40973 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, dünya tekstil ticaretinde yıllardır önemli bir konuma sahip olup özellikle Avrupa Birliği pazarında yüksek ihracat hacmi ile öne çıkmaktadır. Ancak son dönemde Hindistan ile AB arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'nın etkisiyle AB pazarındaki rekabet koşullarının radikal biçimde değiştiği belirtilmektedir. AB'nin Hindistan'dan ikili ticarette uygulanan yüzde 9-12'lik gümrük vergilerini kaldırması, Hindistan'ın pamuk ve hazır giyim ürünlerinde maliyet avantajı sağlayarak ihracatını artıracak; bunun sonucunda Türkiye'nin güçlü olduğu yaklaşık 8 milyar dolarlık AB pazar payının kayıp riskiyle karşı karşıya olduğu öngörülmektedir.

Türkiye'nin AB pazarındaki hazır giyim ticaretindeki payı 2024'te yaklaşık 10,4 milyar Euro'ya gerilemiş; son 10 aylık dönemde ihracat ise yüzde 10,6 düşüşle yaklaşık 7,9 milyar Euro olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, Hindistan gibi üçüncü ülkelerin rekabet avantajı kazanması ve Türkiye'nin Gümrük Birliği ile olan ilişkilerindeki asimetri nedeniyle ortaya çıkmaktadır.

Sektör temsilcileri, Türkiye'nin mevcut Gümrük Birliği kapsamının AB ile müzakerelerde yetersiz kaldığını, trafik sapması gibi ticaret akışlarının olumsuz etkiler yarattığını, üretim maliyetlerinin rekabet dışı kalmasına neden olduğunu ve Türkiye'nin AB'deki pazar payını kaybetme riskinin sadece vergi tarifelerinden değil aynı zamanda üretim ve tedarik zincirindeki maliyet yapısından kaynaklandığını ifade etmektedir.

Bu gelişmeler, Türkiye'nin sanayi politikaları, dış ticaret stratejileri, yüksek katma değerli üretim teşvikleri, yenilikçilik/teknoloji yatırımları ve Gümrük Birliği'nin güncellenmesi gibi alanlarda kapsamlı değerlendirme ve politika müdahalesi gerektirmektedir. Aynı zamanda sektörün AB pazarında rekabet gücünün korunması için teknoloji, sürdürülebilir üretim, Ar-Ge, markalaşma ve ihracat destek politikalarının güçlendirilmesi talepleri de dile getirilmektedir.

Bu nedenlerle Bakanlığınızın, sektörün mevcut rekabet gücü, geleceğe dönük stratejik planları ve uluslararası ticaret düzenlemeleriyle uyumlu politika önerilerini şeffaf şekilde açıklaması kamuoyu ve sektör paydaşları açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

Soru 1- Hindistan ile Avrupa Birliği arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasının, Türkiye'nin hazır giyim sektörü ihracatına AB pazarında doğrudan etkisi ile ilgili Bakanlığınızın resmi değerlendirmesi nedir? Bu anlaşmanın Türkiye'nin rekabet gücüne etkisini ölçen analiz var mıdır?

Soru 2- Türkiye'nin hazır giyim ürünlerinin AB pazarındaki pazar payının son beş yıl içindeki değişimi nedir? 2022-2025 yıllarına ait AB hazır giyim ithalat verilerini sunar mısınız?

Soru 3- Hazır giyim sektöründe rekabet gücünü artırmaya yönelik olarak Bakanlığınızın geliştirdiği teknoloji, Ar-Ge, dijitalleşme ve katma değer sağlayan üretim teşvikleri nelerdir? Bu teşviklerin sektöre etkisine ilişkin veriler mevcut mudur?

Soru 4- Gümrük Birliği'nin mevcut yapısının sektör üzerindeki etkileri özellikle Asya ülkeleri ile yapılan ticaretteki eşitsizlikler bağlamında nasıl değerlendirilmektedir?

Soru 5- Türkiye'nin ihracat maliyet yapısının yükselmesine neden olan faktörlerin sektörel rekabet üzerindeki etkileri nelerdir?

Soru 6- Türkiye'nin AB hazır giyim pazarındaki pay kaybını telafi etmek amacıyla yeni pazarlara giriş stratejileri geliştirilmekte midir?

Soru 7- Sektörün rekabet gücünü güçlendirmek için Bakanlığınız tarafından uygulanan veya planlanan dış ticaret finansman destekleri, kredi garanti mekanizmaları, ihracat sigortaları ve Eximbank aracılığı destekleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Soru 8- Rekabet gücünü artırmak adına sürdürülebilir üretim, düşük karbon ayak izi, ürün kalitesi standartları ve yenilikçilik konularında Bakanlığınızın geliştirdiği politika araçları nelerdir?

Soru 9- Türkiye hazır giyim sektörünün kümelenme/sanayi bölgeleri, endüstri parkları veya özel teşvik bölgeleri üzerinden rekabet gücünü artırmaya yönelik bölgesel stratejiler mevcut mudur?

Soru 10- Gümrük Birliği'nin güncellenmesine ilave olarak, AB ile mutlak ticaret eşitliği sağlayacak özel ticaret anlaşmaları, menşe kuralları uyumu ve tercihli ticaret anlaşmaları müzakere planlanınız var mıdır?

CEVAPLAR:

Türkiye sanayisinin, değişen küresel ticaret yapısı ve artan rekabet koşulları karşısında gücünü koruyabilmesi ve artırabilmesi amacıyla Bakanlığımız tarafından imalat sanayi için yatırım, istihdam ve teknolojiye çok boyutlu ve dönüşüm odaklı sanayi politikası araçları uygulanmaktadır. Bu bağlamda Bakanlığımızın hazır giyim ve konfeksiyon sektörüne yönelik somut destek ve teşvik programları bulunmakta olup firmalarımız yatırım teşvikleri, Ar-Ge ve tasarım destekleri gibi bir dizi güncel ve güçlü mekanizmalarla desteklenirken istihdamı koruyan ve artıran programlar da eşgüdümlü bir şekilde hayata geçirilmektedir.

2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi kapsamında, sanayide karbon emisyonlarının azaltılması ve döngüsel ekonomi uygulamalarının yaygınlaştırılması temel öncelikler arasında yer almaktadır. Bu doğrultuda Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması ile uyumlu düzenlemelerin hayata geçirilmesi ve sanayi işletmelerinin düşük karbonlu üretim teknolojilerine geçişinin desteklenmesi hedeflenmektedir. OSB'ler başta olmak üzere planlı sanayi alanlarının yeşil dönüşümü için finansman ve teknik destek mekanizmaları geliştirilmekte, Yeşil OSB uygulamalarının yaygınlaştırılması teşvik edilmektedir. Yenilenebilir enerji teknolojileri, enerji verimliliği uygulamaları ve karbon yakalama, kullanma ve depolama gibi alanlarda Ar-Ge ve yatırım faaliyetleri desteklenmektedir. Bunların yanı sıra sanayi işletmelerinde enerji yönetim sistemlerinin yaygınlaştırılması ve kaynak verimliliğini artıran üretim teknolojilerinin kullanılması teşvik edilmektedir. Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü açısından bilhassa kritik olan su verimliliğinin artırılması, atık yönetimi sistemlerinin modernizasyonu ve geri kazanım uygulamalarının yaygınlaştırılması da politika araçları arasında yer almaktadır. Bu süreçte yapay zekâ destekli enerji yönetimi ve akıllı şebeke sistemleri gibi dijital çözümlerden de yararlanılması öngörülmektedir.

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, OSB'ler ve sanayi kümelenmeleri aracılığıyla desteklenen güçlü bir üretim altyapısına sahiptir. Bu sektör özellikle İstanbul, Bursa, Denizli, Gaziantep ve Kahramanmaraş gibi illerde yoğunlaşmış üretim ve tedarik ağları sayesinde önemli bir rekabet avantajı elde etmektedir. OSB'ler ve ihtisaslaşmış üretim alanları, firmalar arasında iş birliğini ve tedarik zinciri entegrasyonunu güçlendirerek sektörün verimliliğini artırmaktadır. Bu bölgelerde sağlanan altyapı, lojistik imkânlar ve teşvik mekanizmaları üretim

malîyetlerinin düşürülmesine ve ölçek ekonomilerinin oluşmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca bölgesel kalkınma politikaları ve yatırım teşvik sistemleri aracılığıyla tekstil ve hazır giyim sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin teknolojik dönüşümü ve uluslararası pazarlara erişimi desteklenmektedir.

Nitekim ülkemizdeki OSB'lerin 160'ında faaliyet gösteren 4.381 firmada tekstil ürünleri imalatı, 79'unda faaliyet gösteren 898 firmada ise giyim eşyaları imalatı yapılmaktadır. Sektörel kümelenme anlayışının somut bir yansıması olarak, 5 Giyim ve Tekstil İhtisas OSB de mevcuttur. Bahse konu işletmelerde toplamda yaklaşık 500 bin vatandaşımıza istihdam sağlanmaktadır. Bu veriler, hazır giyim ve tekstil sektörünün OSB yapılanması içinde önemli bir ağırlığa sahip olduğunu göstermektedir.

Ayrıca Bakanlığımızca, hazır giyim eşyalarının imalatına yönelik olarak 2012 yılından bu yana 5.005 adet yatırım teşvik belgesi (YTB) düzenlenmiştir. Bu belgeler kapsamında toplam 110,7 milyar TL tutarında sabit yatırım ve 628.414 kişilik istihdam sağlanması öngörülmüştür. Yeni yatırım teşvik sistemimiz; üretim, istihdam, ihracat ve teknolojik dönüşüm hedefleri doğrultusunda daha seçici, etkisi ölçülebilir ve bölgesel kalkınmayı önceleyen bir yapı kurgusu ile önemli avantajlar sağlamaktadır.

Yatırımlara verilen büyük tutarlı desteklere ilaveten 2025 yılında, tekstil ve hazır giyim sektörünün de dâhil olduğu imalat sanayinin emek yoğun sektörlerinde, iş gücünün korunmasına katkı sağlamak amacıyla İstihdamı Koruma Destek Programı uygulanmıştır. Bu kapsamda, 2026 Ocak dönemi itibarıyla bu iki sektörde faaliyet gösteren 9.682 işletmeye 2026 fiyatlarıyla toplam 7,7 milyar TL destek ödemesi gerçekleştirilmiştir. Bu destekler sonucunda; tekstil ve hazır giyim sektöründe toplam 322.710 kişilik istihdam korunurken, 11.365 kişilik de ilave istihdam sağlanmıştır.

Bununla birlikte, başvuruları 2 Mart 2026 tarihinde başlayan “İmalat Sanayi için Kredi Finansmanı ve İstihdamı Koruma Programı” ile de; imalat sanayinde üretim sürekliliğini güvence altına almak, işletmelerin finansmana erişimini kolaylaştırmak ve istihdamı korumak amaçlanmaktadır. Bakanlığımız, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, KOSGEB ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) iş birliğiyle yürütülecek Program, imalat sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerle birlikte büyük işletmeleri de kapsamaktadır. Programın iki destek türünden biri olan “Performans Desteği” çerçevesinde tekstil, giyim, deri ve mobilya imalatı gibi belirli sektörlerde korunan her bir istihdam için 30 prim gün karşılığı 3.500 TL destek sağlanacaktır. Burada önemli bir husus da geri ödemesiz destek tutarlarının işletmelerin kamuya olan vergi ve SGK prim borçlarının ödenmesinde mahsuplaşmaya konu edilebilecek olmasıdır. Böylelikle emek yoğun sektörlerde 1 milyon 100 bin kişilik istihdamın korunması hedeflenmektedir. Programın diğer destek türü olan “Finansman Desteği” kapsamında ise imalat sanayi firmalarının kullanımı için uygun koşullu 100 milyar TL'lik kredi imkânı sunulmaktadır.

Ayrıca, 31 Ocak 2026 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren “Refinansman Kefalet Programı” ile imalat sektörü başta olmak üzere stratejik sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'lerin mevcut kredi yüklerini yönetilebilir hale getirmek, kısa vadeli likidite baskılarını azaltmak ve finansal istikrarlarını koruyarak üretim ve istihdam sürekliliğini sağlamak amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 6 ay anapara ödemesiz, 48 aya kadar vadeli ve 12,5 milyon TL'ye kadar kullanılacak kredilerde %80 oranında kefalet sağlanmaktadır.

İlaveten, Avrupa Birliği (AB) eş finansmanı ile Bakanlığımız tarafından yürütülen Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında tekstil ve hazır giyim sektöründe Ar-Ge, dijital dönüşüm ve katma değer artışını amaçlayan, toplam 27 milyon Avro bütçeli beş önemli proje bulunmaktadır. Söz konusu projeler; “Denizli'de Teknik Tekstil Dönüşümü Projesi”, “Kompozit Malzeme ve Teknik Tekstil Prototip Üretim ve Uygulama Merkezi-Bursa” projesi,

“Tasarımdan Üretime: Hazır Giyim Sektörünün Dijital Dönüşümü-İstanbul” projesi, “Uşak Büyükşehir Deri İşleme Tesisi” ve “Tekstil, Hazır Giyim, Kimya ve Uluslararası Ulaştırma Anahtar Sektörlerinde Sanayinin Sürdürülebilir Dönüşümüne Destek (Karbon Ayakizi)” Projesidir.

Ayrıca, tekstil ve hazır giyim sektöründeki 135 Ar-Ge ve Tasarım merkezinin yanı sıra çeşitli Teknoparklarda yine bu sektörlerle ilişkin faaliyetlerde bulunan 68 firmada yürütülmekte olan çok sayıda proje çalışması ve patent başvuru süreçlerinin devam etmesi de sektörün geleceği ve rekabet gücü açısından önemli bir göstergedir.

AB’nin yapmış olduğu Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) Bakanlığımızca yakından takip edilmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından, sanayimizin rekabet gücünün korunmasına yönelik politika araçları, tedarik zinciri dayanıklılığı, yüksek katma değerli üretime geçiş ve alternatif pazarlara erişim imkânları çerçevesinde çalışmalar sürdürülmekte olup başta Ticaret ve Dışişleri Bakanlıklarımız olmak üzere ilgili kamu kurumları, sektör temsilcileri ve STK’lar ile iş birliği ve koordinasyon içerisinde hareket edilmektedir. Ayrıca, AB ile Gümrük Birliği’nin güncellenmesi sürecinde üçüncü ülkelerle imzalanan STA’lardan kaynaklanan asimetriklerin giderilmesi hususu, Bakanlığımızın öncelikli konuları arasında yer almakta, ilgili diğer Bakanlıklarımızla eşgüdüm içinde AB nezdindeki muhataplarımıza her platformda hatırlatılmaktadır.

Son dönemde Avrupa Birliği ile karşılıklı anlayışla yürütülen ekonomik ve ticari konulardaki yoğun ve yapıcı diplomasi faaliyetleri olumlu sonuçlar vermiştir. 4 Mart’ta yayımlanan “AB Ürünü-Made in EU” yaklaşımının kapsamını ve kriterlerini ortaya koyan Sanayi Hızlandırıcı Yasası (*Industrial Accelerator Act*) Taslağı ile “AB menşei” şartının gümrük birliği çerçevesinde ilke olarak ülkemizi de kapsamasını sağlayan yasal zemin teyit edilmiştir. Bu gelişme, Türkiye ile AB arasındaki sektörel entegrasyonu daha da ilerletecek, değer zincirlerimizdeki yeşil ve dijital dönüşümü hızlandıracaktır.

Diğer taraftan, Türkiye sanayisinin değişen küresel ticaret mimarisinde rekabet gücünü koruyabilmesi ve artırabilmesi amacıyla Bakanlığımızca çok boyutlu yapısal ve sektörel politika ve stratejiler geliştirilmekte olup, bu kapsamda uluslararası iş birliklerinin güçlendirilmesi temel önceliklerimiz arasında yer almaktadır. Nitekim bu doğrultuda, yeni dönemde bilim, teknoloji, yenilik, sanayi ve yatırım alanlarını bütüncül bir değer zinciri yaklaşımıyla ele alan STP³ (*Science, Technology, Innovation, Industry and Investment*) uluslararası iş birliği mekanizmasıdır. STP³ ile; Ar-Ge aşamasından sanayi üretimine ve yatırımların mobilizasyonuna kadar tüm üretim ekosistemini kapsayan yapıyla, ülkeler arasında uzun vadeli ve karşılıklı faydaya dayalı stratejik ortaklıkların kurulması, Türkiye’nin uluslararası üretim ve teknoloji ağlarına entegrasyonunun güçlendirilmesi, yerli teknolojilerin küresel ölçekte görünürlüğünün artırılması, tedarik zincirlerinde daha üst basamaklara çıkılması ve sanayimizin yüksek katma değerli üretim kapasitesinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu hedefe yönelik; küresel ticarete yaşanan dönüşümler karşısında sanayimizin rekabet gücünün korunması ve yeni pazarlara erişimin artırılması çalışmalarımız kararlılıkla sürdürülmektedir.

Sonuç olarak; hazır giyim ve konfeksiyon sektöründeki gelişmelerin değerlendirilmesi ve rekabet gücümüzün artarak sürdürülmesi amacıyla ilgili Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ve STK’lar ile gerekli iş birliği ve çalışmalara aralıksız devam edilmektedir. Bu alandaki küresel ve yerel eğilimler; aralarında, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Türk Eximbank’ın da bulunduğu paydaşlarımız ile yakın koordinasyon içerisinde takip edilmektedir.